

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

PRORAČUNSKA TRANSPARENTNOST ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA: STUDENI 2017. – OŽUJAK 2018.

Zagreb, 2. srpnja 2018. – Institut za javne financije predstavio je rezultate novog ciklusa istraživanja transparentnosti proračuna svih 576 hrvatskih lokalnih jedinica.

Prosječna proračunska transparentnost – mjerena brojem proračunskih dokumenata objavljenih na službenim mrežnim stranicama svih županija, gradova i općina – iz godine u godinu se popravlja i u četiri se posljednja ciklusa gotovo udvostručila s prosječnih 1,8 na 3,52.

Ipak, usprkos poboljšanjima i vrlo dobrim prosjecima – županije 4,9, gradovi 4, općine 3,3 – i dalje su prevelike razlike, posebice među općinama, a brojni će gradovi i veliki dio općina morati još puno truda uložiti da zadovolje obveze Zakona o proračunu i Zakona o pravu na pristup informacijama, te preporuke Ministarstva financija. Premda sama objava proračunskih dokumenata ne znači apsolutnu transparentnost, valja je propisivati i poticati jer predstavlja početak puta ka višim razinama transparentnosti, neophodnim za participaciju građana u proračunskom procesu.

I ove su godine sve vrste lokalnih jedinica objavile više svih vrsta dokumenata, a neke su se i osobito popravile. Općine Dugopolje, Posedarje, Rugvica i Svetvinčenat su s nule skočile na peticu, a općina Vela Luka, te gradovi Pleternica i Vodnjan s jedinice na peticu. Četiri dokumenta više nego u prošlom ciklusu objavili su još Dugi Rat, Dvor, Kraljevec na Sutli, Lovinac i Šolta. Valja istaknuti i da je prošlogodišnji najnetransparentniji Gospić u ovom ciklusu objavio tri, Imotski i Valpovo po dva, a Vrgorac pak jedan proračunski dokument, pa tako po prvi put nema ni jednog grada bez objavljenog bar jednog dokumenta. Usprkos tim poboljšanjima, transparentnost je i dalje vrlo neujednačena i još uvijek čak 25 općina nije objavilo niti jedan proračunski dokument, uključujući i Milnu, jednu od općina s najvišim prihodima po stanovniku.

Kao i prethodnih godina, valja istaknuti najtransparentnije lokalne jedinice s malim brojem stanovnika (Ribnik, Grožnjan, Dekanovec, Tkon i Kamanje) i s niskim prihodima po stanovniku (Maruševac, Mače, Čaglin, Vidovec, Vratišinec i Sveti Ivan Žabno).

Priznanje Instituta za objavljenih pet traženih proračunskih dokumenata ove je godine dobilo 17 županija, 54 grada i 107 općina.

Transparentni proračuni omogućuju građanima da dobiju potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunu. Građani se na taj način mogu informirati i utjecati na što efikasnije prikupljanje javnih sredstava i ponudu javnih dobara i usluga, povećanje odgovornosti vlasti te smanjenje mogućnosti za korupciju.

Transparentnost je mjerena brojem objavljenih ključnih proračunskih dokumenata na službenim mrežnim stranicama lokalnih jedinica u razdoblju studeni 2017. – ožujak 2018., a to su: godišnje izvršenje proračuna za 2016.; polugodišnje izvršenje proračuna za 2017.; prijedlog proračuna za 2018.;

izglasani proračun za 2018. i proračun za građane za 2018. Budući da se promatra dostupnost pet proračunskih dokumenata, razina transparentnosti može se kretati od 0 do 5. U obzir su uzeti samo dokumenti koji su bili dostupni u navedenom razdoblju i to na dan pretraživanja mrežne stranice, ali ne i naknadno objavljeni dokumenti.

Kako bi dobiveni rezultati bili dostupniji i pregledniji građanima, na mrežnim stranicama Instituta za javne financije objavljena je **interaktivna karta** s rezultatima i podacima o svim županijama, gradovima i općinama. Istraživanje je provedeno u sklopu projekta "**Razumijevanje, praćenje i analiziranje transparentnosti proračuna lokalnih jedinica: Primjer Hrvatske i Slovenije – Indeks otvorenosti lokalnih proračuna**" kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost.

Ravnateljica Instituta Katarina Ott naglasila je: "*U skladu s preporukama Europske komisije, Vlada mora početi rješavati problem rascjepkanosti i funkcionalne raspodjele nadležnosti lokalnih jedinica, pa je to prigoda da se utvrdi ima li dovoljnog opravdanja postojanje lokalnih jedinica koje već godinama nisu kadre osigurati ni zakonom propisanu razinu proračunske transparentnosti, a ne bi bile kadre ni plaćati predviđene kazne za neispunjavanje tih zakonskih obveza.*"

Osoba za kontakt: Mihaela Bronić (E: mihaela.bronic@ijf.hr, ured@ijf.hr ili T: 01/4886-444).

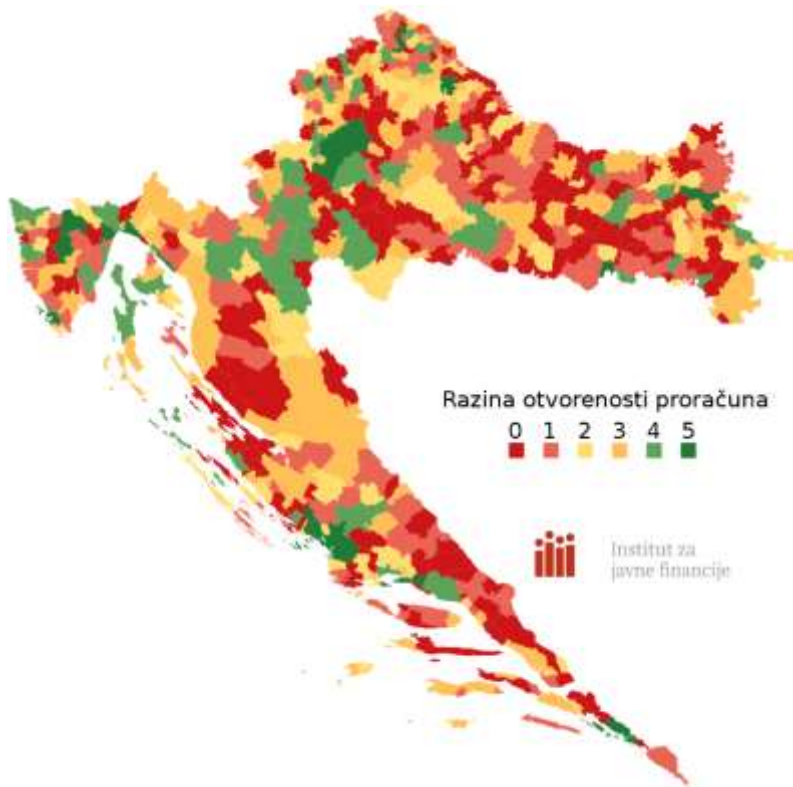
* * *

INSTITUT ZA JAVNE FINACIJE

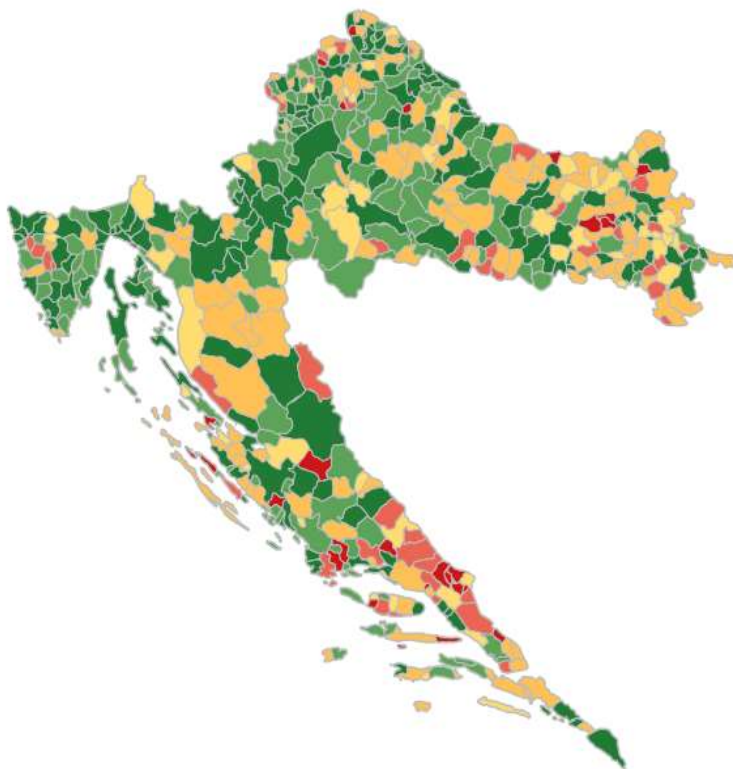
Institut za javne financije, osnovan 1970., javni je znanstveni institut u kojem znanstvenici, **među vodećima u polju ekonomije u Hrvatskoj**, istražuju ekonomiku javnog sektora. Institut je prepoznat kao nezavisna i stručna institucija čiji su redoviti suradnici, konzultanti i gosti stručnjaci iz Europske komisije, MMF-a i Svjetske banke. Znanstvenici Instituta su članovi brojnih povjerenstava, radnih i savjetodavnih tijela Vlade, Sabora i ministarstava RH, te aktivni sudionici međunarodnih inicijativa i organizacija koje promiču transparentnost javnog sektora, odgovornost vlasti i participaciju građana. Institut uz stručne i znanstveni časopis **Public Sector Economics** objavljuje **newslettere** i **aktualne osvrt**e koji – uz **vodiče za građane** – promiču transparentnost javnog sektora, odgovornost vlasti i participaciju građana, a široj javnosti omogućuju bolje razumijevanje ekonomike javnog sektora.

Neovisni inozemni znanstvenici vrlo su pozitivno ocijenili Institut u postupku reakreditacije, posebice kvalitetu i program razvoja ljudskih potencijala, znanstvenih istraživanja, broj i vrsnoću objavljenih radova i utjecaj na javni sektor. Institut je dobitnik brojnih međunarodnih i domaćih priznanja, uključujući i priznanje Europske komisije za odlučnost i predanost poboljšanju politika Povelje i Kodeksa za istraživače.

Transparentnost proračuna gradova i općina, 2015.

Transparentnost proračuna gradova i općina, 2018.

Preuzimanje karata dostupno na: <http://www.ijf.hr/transparentnost/>